

פרשת השבוע על-פי ה"פרי צדיק"

פרשת לך-לך

ל, ד' אדר ב' תשס"ג

בשובו ממצרים אל מקום המזבח וגו' ויקרא שם אברהם בשם ה' ולמה צייר המזבח בסופן זה שהתפלל שם. אך ענין המזבחות כמו שאמרטו שמקודם כ' וירא ה' אל אברהם והייתו שהאיר לו שם. וכל לורעך אתן את הארץ הזאת. מלת הזאת מורה שהאיר לו מדת הארץ שמורה על תורה שבעל פה. האיר לו כ"כ עד שהיה מפורש לנגד עיניו שיתכן לומר לשון הזאת. שכן מורה תמיד לשון זה או זאת. שהוא מבורר בלב עד שהוא כעומד לנגד עיניו כמו בק"ס שאמרו זה אל. וכמו לעתיד שכל א' מראה באצבעו (כמ"ס סוף תענית) הי"ג רבין שם מזבח לה' הנראה אליו. והוא כדי שישאר שם מקום קבוע וקדוש להשיג שם תורה שבעל פה שהיא היה עיקר תורתו של א"א שהשיג הכל מלבו שכליותיו נעשו נב' רבנים ומלמדות אותו תורה והתקנה כמ"ס (בב"ר פ' סא). וכ"מ שיש השראת השכינה נשאר הקדושה לעולמי עד שהרשימו נשאר וכמו שמצ"ט (י"טא לט:) פ"א הלכתי לשילה והרחתי ריה קטורת מבין טתל"י. שאף שכבר הרבה שילה ימים רבים נשאר הרשימו וקדושה והריחו ריה קטורת.היה ענין מזבח ראשון מקום תורה. ואחר כך מזבח השני קבוע למקום תפלה להתפלל על מש"נ הלוח תסרט קבוע למקום תפלה להנציח. והתפלל על מש"נ הלוח תסרט קבוע למקום תפלה להנציח על מש"נ הלוח תסרט תגבה שרצה להשתלם במדרגתו ומדת הסד שלו ותתיירא פן יכנס היצר הרע רכניס בלבו המדות זרות ואהבת עיני עוה"ו ועו"ג ויקרא בשם ה' שהתפלל ע"ז וקבע מקום תפלה. אך למה בנה מזבח והיה לו ללך למזבח ראשון ולהתפלל שם ע"ז. ע"ז אמרו במ"ר שמפני שהיה בני התפלל שם על בניו. טראה שעתידך להכשל שם. והתפלל שלא יתקלקלו ח"ו והמבקש רחמים על חבריו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תהלה כמ"ס (ב"ק צב.) והועילה תפלתו לעצמו. ואחר כך כשנכנס למצרים ערות הארץ ויצא משום עם המתנת כ' ויעל אברהם ממצרים וגו' הנגבה. וכל אברהם נכד מאד במקנה וגו' ופי' רה"ק וצוקלה"ה שהיה נכד עליו ולמשא כבדה הקנינים שקנה מפני שתיירא פן יכנס בלבו המדות עוה"ו. והוא כמו שאמרטו דמ"ה כ' הנגבה שם. וכל וילך וגו' אל מקום המזבח וגו' ויקרא שם אברהם בשם ה'. והייתו שהלך לשם להתפלל עד שלא יכנס היצר הרע להסטינו. וכל המזבחות הם כנגד קולו של יעקב בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. וכל הקל קול יעקב. קל ה' שמורה על תפלה קל ו' קול תורה. ועי"ז יוכל לתקן כל קלקול הגשם שהוא לוט. וכמ"ס בב"ר ורוח א' מרחפת זה רוחו של משיח. ע"פ המים בוטות התשובה שנמשלה למים והייתו מדת היראה שמשם בא לידו תשובה. וכן תפלה ג"כ ממדת מלכות שהיא יראה. ונדרש תמיד לשון יראה על תפלה. (כשנ"ת נח טו' מא' ד.) ובתיקוני זוהר א' (תי' לו) ע"פ המים ולית מים אלא אורייתא שעל ידי תורה ותפלה יכולים לתקן כל קלקול הגשם. וכל הפרשה הוא רמזים לכל נפש מישראל. כמו שטרפו בוה"ק כל הפרשה על כל נפש. והוא לימוד לכל א'. ושבח זמן מוכן לתשובה וכן לזכות לתורה שבכתב ותורה שבעל פה. וכמו שנת' כ"פ. ויזכו להיות מד נאלין;

ראמר ה' אל אברהם לך לך מאריך וגו' אל הארץ אשר אראך יש להבין מש"נ לך לך מאריך והל"ל צא מאריך וגו' וכן אל הארץ וגו' (בוה"ק ע"ב) וקודק על מש"נ וילך אברהם כאשר דיבר אליו ה' ולא כתיב ויצא אברהם אלא וילך כד"ל לך לך. ושם מבין כיון דכ' כאשר דיבר וגו' והדיבור היה לך לך אבל למה גם בדיבור לא כ' צא מאריך. וס"ש בוה"ק הוא יציאה עבדו בקדמיתא כ' שנראה שבא לתרוץ זה. בוה"ק אחר כך מדקדק דבסוף הפסוק כ' בצאתו מהרן. וע"ז אר"א מהרן כ' והוא יציאה מאריך מולדתו היה בקדמיתא. וא"כ סוף בוה"ק דכ' לך לך מאריך וממלדתך. וקאי על יציאה ראשונה וא"כ היה צריך לומר צא מאריך וגו' וכן אל הארץ. אך הענין עפ"י שבוה"ק לך לך לאתקא גרמך לאתקא דרעא דילך וכו' והייתו שא"ל שאף שטולד מותר שהי' ער"ז ובמקום שהיה שטופין בע"ז. לא יפחד מזה שאדרכה מזה עצמו יוכל לילך ולהגיע למדרגתו. ועדמש"נ ובקשתם משם את ה"א ומצאת וגו' והוא אחר שטאמר והפיץ ה' אתכם בנמים וגו' אל ידך ללבכם להנציח פן ח"ו תתקלקלו לגמרי כי אדרבה משם דייקא ובקשתם וגו' שהגלות יצוים כי תודשנו בכל לבבך ובכל נפשך ועי"ז ובקשתם ומצאת. וכן א"ל השי"ת לא"ל לך לך לאתקא דרעא דילך מאריך ומולדתך שטולדת במקום גרוע ושפל. ומביט אביך שהיה תרע ער"ז מזה עצמו תוכל לתקן דרעא דילך. וא"ל אל הארץ אשר אראך ופירש"י מבר"ר ולמה לא גילה לו כדי להכבה בעיניו כ' והביא מש"נ בכעקה קח נח וגו'. אך עדיין לא יתישב דשם עכ"פ גילה לו אחר כך אבל סוף לא נזכר כ"ל שטאמר לו הארץ. אך הרמב"ן ז"ל כ' וירא ה' אל אברהם ויאמר לורעך אתן את הארץ והוא אז נתקיים אל הארץ אשר אראך ע"ש ויהי' פי' אשר אראך כמו אשר אראה לך חש"נ רבין שם מזבח לה' הנראה אליו. שהודה על שטראה אליו ואחר כך כ' רבין שם מזבח לה' וגו. אך בוה"ק א' (פ א) ובנה תרין מדבחן חד לדרגא דאנגליא וחד לדרגא דאתכסיא כ' וכדין אתעטר אברהם מדרגא לדרגא עד דסליק לדרג' כ' והייתו שיש ב' מדרגות דרגא דאנגליא הוא מה שיש לאדם בו תפיסה והנבנה. חתו על ידי ד"ת. ודרגא דאתכסיא מה שנעלם מדרגתו מן האדם עדמש"נ כ' ה' יהיה בכסלך וגו' ופירש"י מירוש' בדברים שאתה כסיל בהם. והייתו כמו בא"א ע"ה שהתפלל על ישמעאל לו ישמעאל יחי' לפניך. וכן יצחק שרצה לברך את עשו. והורה להם השי"ת שלא מדעתם וע"ז אין שום צעה רק תפלה לה' ואז ושמר רגלך מלכד. חש"נ אחר כך רבין שם מזבח לה' ולא כ' הנראה אליו והייתו דרגא דאתכסיא חש"נ ויקרא בשם ה' ות"א וצלי בשמא דה' שע"ז נצרך תפלה. ואחר כך כ' הלוח ונסוע הנגבה. והייתו שמדרגת א"ה ה' והאהבה ומדתו מדת חסד. וכל עסקו הי' לברר שיהי' אהבתו וזה רק להשי"ת לבדו ולא יבא בלבו שום חמדה מעניני עוה"ו חש"נ הלוח ונסוע הנגבה ע"ד מה שדרשו (תורה טו.) כי ארץ הנגב נתיי בית שמנוגב מכל טובה. חתו דרגא דאברהם שהיה מבורר מדתו וזה יצחק שהיה חסד. שיהיה זכה לה' ולא יתערב שום חמדה מעניני עוה"ו. וחש"נ ביצה"ק שהיה מדתו פחד יצחק וצמצום. וכ' ב"ה הוא יושב בארץ הנגב שהיה לו נייחא במדה זו שהיה מבורר במדת הצמצום הפחד והיראה. ובמ"ר הובא בפירש"י שהתפלל בעי על זרעו שלא יפלו בעי. ויש להבין למה נזכר כאן תפלתו כיון שלא הועילה לגמרי שהרי נפלו שם ל"ו ח"ש. גם אם היה המכוון ויקרא בשם ה' על תפלה זו. לא יובן מש"נ